

5. План відновлення України. Відновлення України: вебсайт. 2022. URL: <https://recovery.gov.ua>.
6. Постанова Кабінету Міністрів України від 01 квітня 2022 р. № 401 «Про спрямування коштів до резервного фонду державного бюджету». URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-spryamuvannya-koshtiv-dorezervnogo-fondu-derzhavnogo-byudzhetu-401>.
7. Гапон В. В., Барабаш О. А., Читаєва К. Т. Аналіз рівня оплати праці науково-педагогічних працівників у закладах вищої освіти, що підпорядковані МОН України. Київ : ДНУ «Інститут освітньої аналітики», 2021. 67 с.
8. Ukrainian Students in Poland: Policies of Engagement, Integration, Students' Motivation and Plans. URL: https://cedos.org.ua/pdf/Ukrainian_students_in_Poland__policies_of_involvement__integration__students%E2%80%99motivation_and_plans.pdf.
9. Матеріали до засідання Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2022/05/13/Inform.MON.shchodo.pyt.vynesen.na.zasid.Kom.VRU.z.pytan.osvity.pdf>.

Gutsal82@ukr.net

Гуцал Л. А.

кандидат педагогічних наук, доцент

Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія, Україна

ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ В ГАЛУЗІ ТУРИЗМУ: РЕГІОНАЛЬНИЙ КОНТЕКСТ

Анотація. Розкрито особливості підготовки фахівців у галузі туризму: регіональний контекст.

Ключові слова: підготовка фахівців, туристична галузь, здобувачі вищої освіти.

Актуальність. Туристична галузь має великий потенціал розвитку, незважаючи на закриті кордони, у зв'язку з воєнним станом, пандемією та COVID-19, що спричинили кризові явища в світовій економіці. Особливе місце сьогодні займає розвиток внутрішнього туризму в Україні. Популяризацію регіонів Хмельницької області та розробкою нових ідей організації туризму в регіоні здійснюють здобувачі освітньо-професійної програми Туризм Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії.

Постановка завдання. Розкрити особливості підготовки фахівців у галузі туризму: регіональний контекст.

Виклад результатів дослідження. Підготовку фахівців у галузі туризму забезпечує кафедра туризму, теорії і методики фізичної культури і валеології Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії. Метою освітньо-професійної програми Туризм є формування та розвиток у здобувачів вищої освіти загальних і спеціальних компетентностей для успішного здійснення професійної діяльності у галузі туризму, розвиток практичних навичок у туристичних установах, закладах, підприємствах різних форм власності.

Особливість освітньо-професійної програми Туризм полягає у розвитку туристичної діяльності в умовах становлення та розвитку територіальних громад, що сприятиме популяризації регіонів України у світовому туристичному просторі. Формування загальних і спеціальних компетентностей здобувачів у галузі туризму, із врахуванням туристичних можливостей Хмельницької області. Включені до освітньо-професійної програми Туризм освітні компоненти змістовно охоплюють різні сфери та аспекти туристичної діяльності, що створює достатні передумови для працевлаштування випускників, практична підготовка протягом навчання на туристичних підприємствах. Освітньо-професійна програма Туризм орієнтована на активну інтеграцію у Європейський освітній та науковий простір за рахунок залучення здобувачів і викладачів до програм академічної мобільності, участі у міжнародних конференціях, симпозиумах, літніх школах тощо.

Регіональний контекст освітньо-професійної програми Туризм враховується завдяки співпраці кафедри з Департаментом економічного розвитку, курортів і туризму Хмельницької ОДА, Управлінням культури і туризму Хмельницької міської ради, Хмельницьким обласним центром туризму і краєзнавства учнівської молоді, Хмельницьким міським центром туризму, краєзнавства та екскурсій учнівської молоді, Хмельницьким обласним краєзнавчим музеєм, музеєм історії міста Хмельницького, Хмельницьким обласним літературним музеєм, Хмельницьким обласним літературним музеєм, заповідником «Межибіж», Національним природним парком «Подільські Товтри», туристичною агенцією «Ніка-Тур-Вояж», туристичною агенцією «Alice Tour», туристичною агенцією «Байдак Тур», туристичною агенцією «Навколо світу — XXI», туристичною агенцією «Happy travel», туристичною агенцією «Супутник Поділля», ТОВ «Аутсорсинг тім», громадською організацією «Науково-історична спільнота «Сокиринський парнас Галаганів» та ін. [5].

Туристична галузь є важливою та пріоритетною у розвитку економіки України та Хмельницької області. Визначення завдань підготовки фахівців у галузі туризму орієнтоване на запити у фахівців за даною спеціальністю. Випускова кафедра тісно співпрацює з Департаментом економічного розвитку, курортів і туризму Хмельницької обласної державної адміністрації досліджуючи туристичний ринок. Одним з важливих напрямів розвитку туризму в Хмельницькій області є сільський зелений, агротуризм, лікувально-оздоровчий туризм та ін., що базується на моніторингу вітчизняної сфери туризму та ринку освітніх послуг.

Проводиться моніторинг регіональних можливостей туристичної сфери з метою визначення тенденцій та напрямків розвитку ринку туристичних послуг. Базовою концепцією навчальної та наукової діяльності обрано концепцію сталого туризму задля регіонального розвитку (відповідно до принципів UNWTO, 2017 р.). Регіональний контекст враховано шляхом вивчення діяльності та рекомендацій стейкхолдерів [5]. Здійснюється аналіз Програми соціально-економічного та культурного розвитку області — Хмельницька обласна рада (km-oblrada.gov.ua), що свідчить про можливості розвитку внутрішнього туризму в регіоні. Важливо приймати участь у розробленні регіональних програм розвитку туристичних локацій.

Викладачі кафедри та здобувачі освітньо-професійної програми Туризм активно працюють над реалізацією науково-дослідної теми: «Розвиток регіонального туристичного комплексу в умовах децентралізації» [2].

Наукова і професійна проблематика кафедри запропонована у тематиці кваліфікаційних дипломних робіт: історико-культурні ресурси Хмельницької області, організація молодіжного оздоровчого туризму, організація лікувально-оздоровчого туризму в Україні, Туристичні ресурси Хмельницької області: сучасний стан і перспективи використання, сучасний стан і перспективи розвитку велотуризму в Україні, сучасний стан та перспективи розвитку туризму в Україні, інклюзивний туризм і його інтеграція у загальносвітову систему туризму, особливості розвитку екологічного туризму в Україні, розвиток релігійного туризму в Україні та ін.

На кафедрі функціонують наукові гуртки «Хмельниччина туристична», «Туризмознавець», фізкультурно-оздоровчий туристичний «Едельвейс». Мета яких поглиблення загальних та професійних компетентностей у галузі туризму, що направлені на здобуття здобувачами знань, умінь і навичок успішної роботи у туристичній сфері країни і дозволяють йому бути екологічно відповідальним, соціально мобільним і затребуваним на ринку праці. Важливе завдання полягає у розвитку туристичної діяльності в умовах становлення та розвитку територіальних громад, що сприятиме популяризації регіонів України у світовому туристичному просторі [1].

Здобувачі освіти залучені до практичної розробки та реалізації туристичного продукту в рамках проекту «Туристичні Магніти», яку активно розробляє Хмельницька область.

Викладачі кафедри та здобувачі освітньо-професійної програми Туризм щорічно організують і беруть участь у всеукраїнській науково-практичній конференції «Актуальні проблеми розвитку освіти в сфері туризму, фізичної культури та спорту» [1].

Викладачі кафедри публікуються у періодичних виданнях, які включені до наукометричних баз Scopus або Web of Science Core Collection, фахових виданнях, беруть участь у міжнародних і всеукраїнських публікаціях з даної проблематики. Беруть участь у професійних об'єднаннях за спеціальністю: члени Асоціації Індустрії Гостинності України, учасники Мережі знань Національної туристичної організації України [1; 2].

Стратегією розвитку Хмельницької області на 2021–2027 роки визначено туризм одним із пріоритетних напрямів розвитку нашого краю. Хмельниччина має значні можливості для розвитку туристичного та рекреаційного потенціалу. Зростання попиту на внутрішній туризм, у тому числі зелений, сільський та оздоровчо-лікувальний підвищить популярність пам'яток культурної спадщини, об'єктів природно-заповідного фонду, курортів та спонукатиме до подальшої популяризації регіону. Так, у Грицівській тергромаді агрооселі об'єдналися у садибний кластер сільського туризму «Оберіг». «Оберіг» координує роботу місцевих «зелених» підприємств, взаємодіє з органами місцевої влади та громадськими організаціями, забезпечує дотримання стандартів з обслуговування туристів, займається освітньою діяльністю. Староушицька тергромада туризм визначила пріоритетним напрямком. У громаді запустили туристичний проект «Зелений маршрут», «Легенди Пониззя». Крупецька тергромада відома своїми Голубими озерами. Новодунаєвецька тергромада — найбільшим магнітом цієї громади можна назвати село Маліївці. Летичівська і Меджибіцька те громади вирізняються тим, що, окрім історичних та природних родзинок, ця місцевість популярна серед паломників зі всього світу та ін.

Здобувачі під час навчальних занять, виробничої практики, поїздок до місць локації працюють над популяризацією та дослідженням територій нашого краю [1; 3; 4].

Висновки. Викладачі кафедри туризму, теорії і методики фізичної культури та валеології та здобувачі освітньо-професійної програми Туризм працюють над дослідженням і розвитком регіонального туристичного потенціалу Хмельниччини. Багато територіальних громад має перспективи для надання туристичних послуг у сфері сільського зеленого туризму, агротуризму, лікувально-оздоровчого та ін. видів туризму, що сприятиме стійкому зростанню благополуччя регіону та популяризації регіону у Європейському просторі.

Література

1. Кафедра туризму, теорії і методики фізичної культури та валеології Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії. URL: <http://kgpa.km.ua/?q=fizvyh>. (дата звернення: 15.03.2023).
2. Науково-дослідна тема: «Розвиток регіонального туристичного комплексу в умовах децентралізації». URL: // <https://drive.google.com/file/d/1ykn5sGx2WFZIVTyrWhKY5s0cNNGnIqma/view/> (дата звернення: 15.03.2023).
3. Сторінка Facebook Кафедра туризму, теорії і методики фізичної культури та валеології. URL: <https://www.facebook.com/groups/465642927804455/?ref=share.> (дата звернення: 15.03.2023).
4. Сторінка Instagram Кафедра туризму, теорії і методики фізичної культури та валеології. URL: https://instagram.com/tourizm_khpa?igshid=15u6rp2fv8q6c (дата звернення: 15.03.2023).
5. Угоди про співпрацю освітньо-професійної програми Туризм. URL: <https://drive.google.com/drive/folders/1kYIskA40Qzeskgv--haCOQYJ6OuK0ZkF>, https://drive.google.com/drive/folders/1brxmK-9hG9-e_jetFaeGyhbeNP5NqG_Y (дата звернення: 15.03.2023).